

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudkyně JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Ing. Veroniky Baroňové ve věci

žalobce: **T. V.**
zastoupený advokátem Mgr. Petrem Dvořákem
sídlem Vinohradská 22, Praha 2

proti
žalované: **Masarykova univerzita**
sídlem Žerotínovo náměstí 617/9, Brno

o žalobě proti rozhodnutí rektora Masarykovy univerzity ze dne 2. 2. 2018, č. j. MU-IS/72047/2017/539550/FSS-7,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. V projednávané věci jde o přezkum hodnocení výsledku vysokoškolské zkoušky.
- 2. Žalobce je studentem Masarykovy univerzity, Fakulty sociálních studií, oboru Psychologie. Na konci jarního semestru 2017 neuspěl u zkoušky z předmětu Základy

psychometriky, proto požádal podle čl. 39 Studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity (dále též „SZŘ“) o revizi hodnocení výsledku zkoušky z tohoto předmětu. V důsledku neúspěšného ukončení předmětu nebyl připuštěn ke státní závěrečné bakalářské zkoušce a musel opakovat celý předmět v jarním semestru 2018. Rozhodnutím děkana Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity ze dne 31. 7. 2017, č. j. MU-IS/72047/2017/539550/FSS-3, byla zamítnuta revize hodnocení předmětu PSY259 Základy psychometriky v bakalářském studijním programu Psychologie, oboru Psychologie.

3. Odvolání žalobce proti zmíněnému rozhodnutí rektor Masarykovy univerzity zamítl.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce nesouhlasí se způsobem, jakým bylo rozhodnuto o jeho odvolání, zejména s nedostatečným vypořádáním odvolacích námitek. Je rovněž přesvědčen, že v řízení před správním orgánem prvního stupně došlo k procesnímu pochybení, které mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.
5. Úvodem poznamenal, že nesouhlasí s hodnocením jeho seminární práce, která byla hodnocena 5 body z možných 20. Rozporuje rovněž hodnocení písemné části zkoušky v prvním zkouškovém termínu, kdy získal 10 bodů a nebyl připuštěn k ústní části zkoušky. Ve druhém zkušebním termínu již k ústní části zkoušky připuštěn byl, nicméně s ohledem na nízké hodnocení seminární práce nedosáhl minimálního počtu bodů k úspěšnému ukončení předmětu (36 bodů ze 70). Nechce zabíhat do odborného posouzení kvality seminární práce či písemné části zkoušky, napadá však způsob, jakým byla posuzována jeho žádost o revizi hodnocení předmětu a následné odvolání.
6. Žalobce namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Při rozhodování o revizi hodnocení předmětu je nutné postupovat podle správního řádu, což plyne z § 68 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. Platí tedy požadavky na přezkoumatelnost rozhodnutí vyslovené judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75) nebo Ústavního soudu (nález ze dne 5. 4. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 44/03). Žalobce odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu ve věcech týkajících se rozhodování o právech a povinnostech studentů vysokých škol, podle níž z rozhodnutí musí být zřejmé, na základě jakých konkrétních skutečností správní orgán vysoké školy dospěl ke svému závěru, přičemž nepostačuje prostý přepis zákonných ustanovení.
7. V žádosti o revizi považoval žalobce hodnocení předmětu za svévolné z důvodu neúměrně nízkého hodnocení seminární práce (zejm. hodnocení způsobu, jakým byla testována empirická validita) a kvůli svévolnému hodnocení písemné části zkoušky (zejm. nulového hodnocení otázky definice reliability). Prvostupňové rozhodnutí děkana obsahuje pouze informaci o tom, že byla ustavena komise k prověření hodnocení a že tato shledala hodnocení seminární práce i otázky č. 3 písemné zkoušky za adekvátní. Takové posouzení podle žalobce nese znaky svévole. Děkan neposoudil náležitě jeho námítky, pouze odkázal na hodnocení komise. Ani ze zápisu z jednání komise není patrné, jak bylo s argumentací žalobce naloženo.
8. Na nedostatky prvostupňového rozhodnutí upozornil žalobce v podaném odvolání. Ačkoliv je napadené rozhodnutí obsáhlejší, vlastní hodnocení rektora začíná až na straně 12 a obsahuje lakonický závěr, že se se stanoviskem děkana ztotožňuje. Ve vztahu

k hodnocení seminární práce či písemné části zkoušky rektor pouze odkazuje na stanovisko proděkana, což činí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelným. Vlastní hodnocení rektora není v napadeném rozhodnutí vůbec obsaženo.

9. Způsob posouzení žádosti o revizi navíc nemá oporu v zákoně ani ve vnitřních předpisech. K provedení revize hodnocení předmětu je příslušný děkan. Má věc posoudit a žádosti buďto vyhovět, nebo ji zamítnout. V projednávaném případě děkan rozhodnutím ze dne 30. 6. 2017 konstatoval, že vyhovuje bodům 1 a 2 žádosti (bude ustavena komise), bod 3 prověří děkan pro studium a o bodech 4 a 5 bude rozhodnuto samostatně. Takový způsob nemá oporu v zákoně. Ani ustavení odborné komise nemá právní základ. Ačkoliv statut fakulty umožňuje ustavit komisi jako poradní orgán, je její ustavení skrze rozhodnutí ve věci nezákonné. Navíc děkan se v rozhodnutí pouze odvolal na stanovisko komise a své rozhodnutí nijak neodůvodnil.
10. Členové komise byli navíc podjatí. Žalobce v doplnění žádosti o revizi vznesl obecnou námitku podjatosti členů komise. Teprve v podaném odvolání mu bylo známo složení členů komise, proto námitku konkretizoval a namítal zejména vztah k věci, neboť členové komise s dr. Širůčkem úzce spolupracovali. S námitkou podjatosti mělo být naloženo podle § 14 správního řádu. Vzhledem k tomu, že děkan vycházel ze stanoviska komise, její členové jistě měli vliv na výsledek řízení. Děkan na námitku reagoval tak, že vznesl dotaz na členy komise, zda se cítí býti podjatí. Po jejich negativní odpovědi žádné další kroky nepodnikl. O námitce však mělo být rozhodnuto usnesením podle § 14 odst. 2 správního řádu. Rektor v napadeném rozhodnutí na tyto námitky nereagoval vůbec. Předmětná vada řízení přitom mohla způsobit nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.
11. S ohledem na vše uvedené žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a přiznal žalobci náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že děkan zahájil řízení o žádosti o revizi hodnocení podle § 68 až § 69a zákona o vysokých školách. Nad rámec povinností stanovených zákonem ustavil z odborníků, kteří v příslušném předmětu nevyučovali ani nezkoušeli, tříčlennou komisi. Ta se jednoznačně shodla, že hodnocení seminární práce i písemné části zkoušky, je adekvátní. Rozhodnutím ze dne 31. 7. 2018 proto děkan žádost žalobce zamítl. Rektor v napadeném rozhodnutí podrobně zrekapituloval podstatné okolnosti případu a zcela jednoznačně se vyjádřil ke všem odvolacím důvodům a námitkám žalobce.
13. V rozhodnutí správního orgánu I. stupně děkan taktně upozornil žalobce na spornost jeho požadavků a s ohledem na jeho zdravotní problémy mu doporučil podat žádost o povolení druhého opakování předmětu PSY259 Základy psychometrie a zápis do dalšího semestru s prominutím kreditových povinností. Této možnosti žalobce využil. Rozhodnutím o udělení výjimky ze dne 8. 9. 2017 bylo vyhověno žádosti žalobce o povolení zápisu do podzimního semestru 2017 a byl mu umožněn třetí zápis předmětu PSY259 v jarním semestru 2018. Studium žalobce bylo od 27. 9. 2017 do 31. 1. 2018 přerušeno a byl mu prominut poplatek za studium. Dne 25. 5. 2018 splnil žalobce všechny podmínky tohoto předmětu, dne 6. 6. 2018 obhájil bakalářskou práci a dne 8. 6. 2018 složil státní závěrečnou zkoušku. Tím úspěšně absolvoval bakalářský studijní program Psychologie. Poté se přihlásil se do navazujícího magisterského studia.

14. Podle žalovaného napadené rozhodnutí netrpí žádnou z vad namítaných žalobcem. Žalobce se snaží vynutit si vlastní pravidla hodnocení, aby mohl uspět se svými závěry a zpochybnit hodnocení zkoušejících. Drze a nevěcně napadá děkana ohledně ustavení komise a tvrdí, že si posouzení měl učinit sám. Pokud by komise nebyla ustavena, žalobce by nepochybně namítal nedostatečnou odbornost při posouzení věci. Úporná snaha o vyloučení členů komise má podle žalovaného jen zastřít osobní pochybení žalobce. Student nemá nárok na výběr členů zkušebních a hodnotících komisí. Žalobce se rovněž marně pohoršuje nad upozorněním svých vyučujících, že jeho aktivní angažmá v televizních pořadech zaměřených na ezoteriku se z hlediska profesionální etiky neslučuje s odborným studiem psychologie.
15. S ohledem na vše uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Replika žalobce

16. Žalobce v replice podotkl, že žalovaný ve svém vyjádření uvedl z větší části pasáže, které s posouzením věci absolutně nesouvisí. Není pravdou, že by žalobce od počátku podal svoji žádost s cílem případ zveřejnit a medializovat. Pouze uváděl, že nevěří tomu, že bude jeho případ korektně posouzen. Záměrem žalobce bylo domoci se korektního hodnocení předmětu a nezaujatého postupu vůči jeho osobě. Vyjádření žalovaného se namísto věcné polemiky zvrhlo v osobní útok proti žalobci. Je smutné, že student, který podal žádost o revizi hodnocení, je označován za drzého a troufalého. Žaloba neřeší, zda byl názor žalobce na nesprávnost hodnocení předmětu opodstatněný či nikoliv, ale namítá pouze pochybení při procesu tvorby rozhodnutí. Žalobce je přesvědčen, že rozhodnutí děkana i rektora trpí zásadními vadami, stejně jako postup, při němž došlo k vydání těchto rozhodnutí. Setrval tedy na argumentaci obsažené v žalobě.

V. Posouzení věci soudem

17. Před tím, než soud přistoupil k věcnému přezkumu rozhodnutí, zabýval se přípustností podané žaloby.
18. Podle § 62 odst. 1 písm. d) zákona o vysokých školách *má student právo konat zkoušky za podmínek stanovených studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem*. Z čl. 39 SZŘ pak plyne, že *student má právo požádat o revizi hodnocení ukončení předmětu, nebo revizi hodnocení souborné zkoušky (dále jen „výsledek kontroly studia“), anebo o revizi hodnocení státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce. Podnět k revizi hodnocení může podat i kterýkoli akademický pracovník (odstavec 1). Děkan na základě žádosti podle odstavce 1 zruší napadený výsledek kontroly studia, nebo výsledek státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce, jestliže při jeho stanovení nebo v průběhu kontroly studia, státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce byl narušen některý právní předpis, popřípadě vnitřní předpis MU nebo fakulty, anebo jestliže bylo hodnocení stanoveno svévolně. V takovém případě učiní děkan opatření nezbytná pro obnovení porušených práv studenta (odstavec 2).*
19. S konáním každé vysokoškolské zkoušky není tedy spojeno pouze její ohodnocení, ale rovněž veřejné subjektivní právo studenta na to, aby zkouška proběhla za podmínek stanovených studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem [§ 62 odst. 1 písm. d) zákona o vysokých školách]. Tomuto právu studenta odpovídá povinnost vysoké školy stanovené podmínky dodržet, přičemž kontrola jejich dodržení představuje výkon státní správy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2009, č. j. 9 As 1/2009-

141). Rozhodování ve věci dodržení stanovených podmínek během zkoušky se nepochybně týká rozhodování o právech a povinnostech studenta, na které se vztahuje ustanovení § 68 zákona o vysokých školách. Pokud tedy student podá žádost o přezkum hodnocení ukončení předmětu, musí být jeho žádosti rozhodnuto a student o tom musí být uvědoměn (§ 68 odst. 1 a 2 zákona o vysokých školách). Příslušný orgán vysoké školy přitom rozhoduje jako orgán veřejné správy.

20. Podle čl. 39 odst. 1 SZŘ je obranou proti nesprávnému hodnocení ukončení předmětu (zkoušky) žádost o revizi hodnocení předmětu (výsledku zkoušky). Rozhodnutí rektora, jímž bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí o revizi hodnocení zkoušky z předmětu Základy psychometrie, je tedy rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., které lze přezkoumat ve správním soudnictví (obdobně viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2017, č. j. 29 A 104/2014-50).
21. Soud tedy přistoupil k věcnému přezkumu rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů. Ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného.
22. Soud rozhodl o žalobě bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
23. Dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
24. Úvodem soud k rozsahu přezkumu uvádí, že původně judikatura Nejvyššího správního soudu vycházela z toho, že předmětem přezkumu ve věcech rozhodnutí týkajících se veřejných subjektivních práv vysokoškolských studentů může být pouze řádnost procesu, nikoliv hodnocení vědomostí (např. rozsudek č. j. 9 As 1/2009-141). Tento přístup však byl překonán usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012-47, publikované pod č. 3104/2014 Sb. NSS, v němž bylo potvrzeno, že „z žádného ustanovení relevantních právních předpisů nevyplývá, že by správní soudy byly oprávněny omezit svou přezkumnou činnost např. pouze na otázky dodržení správnosti procesního postupu správního orgánu. Naopak, namítá-li účastník rozpor napadeného rozhodnutí s hmotněprávními předpisy nebo věcnou nesprávnost spočívající v tom, že správní orgán nesprávně zjistil skutkový stav, je soud povinen řádně posoudit zákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu i z hlediska těchto žalobních bodů“ (bod 42). Soud je tedy povinen přezkoumat napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, a to i z hlediska věcné správnosti hodnocení testových otázek či úloh. Na druhé straně však platí, že vysokoškolské zkoušky nemohou být zcela formalizovány a judicializovány a soudci nesmí svým hodnocením nahrazovat pedagogii (viz bod 47 usnesení rozšířeného senátu č. j. 6 As 68/2012-47).
25. Dále soud poznamenává, že skutečnost, že žalobce v současnosti již předmět úspěšně absolvoval a ukončil své bakalářské vysokoškolské vzdělání v oboru psychologie na FSS MU, nemá vliv na posouzení věci. Eventuální nezákonný postup při konání zkoušky v jarním semestru 2017 totiž nemůže být zkonsumován úspěšným vykonáním zkoušky v jiném semestru. Jak totiž žalobce v žalobě upozorňoval, s nuceným opakovaným zápisem tohoto předmětu v jarním semestru 2018 byla spojena povinnost uhradit poplatek za studium a žalobce nemohl vykonat obhajobu bakalářské práce a státní závěrečnou zkoušku v původně zamýšleném termínu. Tyto skutečnosti jistě mohly zasáhnout právní sféru žalobce.

V. A) Skutkový stav

26. Ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti.
27. Rozhodnutím děkana FSS MU ze dne 30. 5. 2014 byl žalobce přijat k prezenčnímu studiu bakalářského studijního programu Psychologie, obor Psychologie.
28. Dne 2. 6. 2017 byla na podatelnu FSS MU doručena žádost žalobce o revizi hodnocení ukončení předmětu PSY259 Základy psychometrie. Dne 29. 6. 2017 děkan rozhodl, že bude ustavena tříčlenná komise (jmenovaná děkanem, navržená vedoucím katedry Psychologie, přičemž vyučující předmětu nebudou členy této komise), která prověří hodnocení seminární práce a písemné části zkoušky (zejm. odpovědi na otázku č. 3).
29. Přípisem ze dne 23. 6. 2017 se k žádosti o revizi vyjádřili Mgr. Š., Ph.D. (garant předmětu) a Mgr. C., Ph.D. (přednášející). Měli za to, že při hodnocení seminární práce ani písemné části zkoušky nedošlo k pochybení. K hodnocení seminární práce 5 body z 20 uvedli, že *„argumenty, kterými [žalobce] podkládá žádost o změnu hodnocení, nejsou věcně správné, spíše dokládají hloubku nepochopení kurikulu předmětu PSY259.“* Konkrétně se pak vyjádřili k výtkám ohledně faktorové struktury či ověření empirické validity. Uzávěřili, že *„nelze udělit lepší hodnocení než 25 %, tedy 5 bodů z 20 s tím, že toto zahrnuje i zohlednění náročnějšího sběru dat, než např. administrace dotazníku po internetu. Žádný z bodů zmíněných [žalobcem] však nevytváří podklad pro změnu hodnocení – buď proto, že jsou (...) zcela chybné, nebo v kontextu celku práce nicotné. Vyšší hodnocení by znamenalo i poškození těch studujících, kteří vypracovali kvalitní studie.“* K hodnocení otázky č. 3 písemné části zkoušky (definice reliability) uvedli, že žalobce *„vypsal nesourodou směs způsobů ověření různých „typů“ reliability, jejich předpokladů či dílčích psychometrických/statistických vlastností položek (např. míry ekvivalence). Chybí však to, na co se otázka ptala, tedy (1.) statistická definice (...) s anotací či slovní popis tohoto vztahu a (2.) minimálně tři její významy, kde mohla být správná odpověď založena např. na „míře vysvětleného rozptylu pozorovaného skóre skóre pravým“, (...) „korelaci dvou potenciálních administrací paralelního testu“, „relativní nepřítomnosti chyby měření“ či jakékoliv jiné smysluplné odpovědi.“* Bylo upozorněno na skutečnost, že shodná otázka byla použita i v testu z loňského roku dne 12. 6. 2016 a byla přiložena odpověď studenta hodnocená plným počtem bodů. Podle zkoušejících je zřejmá kvalitativní odlišnost odpovědí jiných studentů od formulací žalobce. Jeho odpověď na tuto otázku tak nemůže být lépe hodnocena.
30. Rozhodnutím ze dne 30. 6. 2017 proděkan doc. Ch. určil: *„vyhovuji bodům 1 a 2, bude ustanovena tříčlenná komise (jmenuje děkan, navrhuje vedoucí katedry psychologie), bod 3 prověří proděkan pro studium. Vyučující výše uvedeného předmětu PSY259 nebudou členy komise. O bodech 4 a 5 bude rozhodnuto následně.“* V odůvodnění podotkl, že vzhledem k tomu, že katedra psychologie dodala své vyjádření k žádosti velmi pozdě, nebylo by možné věc objektivně posoudit ve lhůtě stanovené pro vyjádření se k žádosti. Uvedené rozhodnutí žalobce převzal 3. 7. 2017. Již emailem ze dne 29. 6. 2017 však proděkan informoval žalobce o tom, že prozatím nelze vydat konečné rozhodnutí ve věci, ale že bude ustavena komise, která prověří odborné otázky související s hodnocením. Na to žalobce reagoval emailem ze dne 30. 6. 2017, v němž mj. požadoval vyjádřit se ke složení tříčlenné komise s ohledem na možnou podjatost jejích členů. Na to opět reagoval proděkan emailem z téhož dne, v němž žalobce informoval, že SZŘ nepředpokládá, že by student mohl ovlivňovat složení členů komise.

31. V doplnění žádosti ze dne 5. 7. 2017 žalobce rozporoval vyjádření Mgr. Š. a Mgr. C. k obdržnému hodnocení. S ohledem na skutečnost, že věc se týká katedry psychologie, požadoval, aby alespoň 2 členové komise nebyli členy katedry psychologie.
32. Ve správním spise je dále založen zápis z jednání komise ze dne 28. 7. 2017, dle něhož se komise ve složení prof. M., Mgr. J., Ph.D. a prof. U. zabývala žádostí žalobce o revizi. V jednomyslném vyjádření komise uzavřela: „*Hodnocení seminární práce a hodnocení písemné zkoušky, které provedli Mgr. J. Š., Ph.D. a Mgr. H. C., Ph.D. je podle názoru všech členů komise adekvátní. Seminární práce nemá dostatečnou úroveň, aby mohla být klasifikována jako vyhovující. Komise se shoduje s původním hodnocením, hlavním argumentem je, že student neprokázal při jejím zpracování dostatečné znalosti. Pokud jde o zkouškový test, členové komise se primárně zaměřili na hodnocení otázky 3, které je předmětem stížnosti studenta. Komise konstatuje, že původní hodnocení 0 body považuje za správné, student ani zde neprojevil dostatečnou znalost a porozumění problematice reliability.*“
33. Poté proděkan (děkan) rozhodnutím ze dne 31. 7. 2017, č. j. MU-IS/72047/2017/539550/FSS-3, žádost žalobce o revizi hodnocení předmětu zamítl. K možné podjatosti členů komise uvedl, že všichni členové byli vyzváni, aby případnou podjatost předem deklarovali, což se nestalo. Úlohou komise bylo prověřením hodnocení seminární práce a odpovědi č. 3 na písemnou část zkoušky. Komise považovala udělené hodnocení adekvátní, proto i děkan žádost o revizi zamítl.
34. Proti rozhodnutí ze dne 31. 7. 2017 podal žalobce odvolání, v němž namítal zejména nedostatečnost (vágnost) hodnocení komise a podjatost jejích členů (2 z členů jsou zaměstnanci katedry).
35. Prorektor (rektor) Masarykovy univerzity žalobou napadeným rozhodnutím odvolání žalobce zamítl. V odůvodnění rozhodnutí podrobně rekapituloval dosavadní průběh řízení a poté se na stranách 12 až 14 vyjádřil k odvolacím důvodům. Neztotožnil se s namítaným neobjektivním hodnocením prof. V. Dále uvedl, že vyjádření žalobce, že zvýšení hodnocení seminární práce o 2 body by vedlo k úspěšnému ukončení předmětu, navozuje dojem, že žalobci nezáleží na správném hodnocení, ale na navýšení hodnocení, které by vedlo ke změně kvalifikace na E (vyhovující). Navíc student M. J., s nímž žalobce na seminární práci spolupracoval, proti hodnocení námitky nevznsl. Argumentace žalobce se tak jeví být účelová. Co se týče věcného hodnocení, rektor se ztotožnil se závěry děkana, který svůj závěr opřel o stanovisko komise. Procesní práva žalobce byla podle rektora respektována.
36. Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti [bod V. B) rozsudku], poté se vyjádřil k namítaným procesním pochybením [bod V. C) rozsudku].

V. B) Námitka nepřezkoumatelnosti

37. Stěžejní námitkou žalobce je nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
38. Na řízení o právech studentů podle § 68 zákona o vysokých školách, kam lze zařadit i řízení o žádosti žalobce o revizi hodnocení ukončení předmětu PSY259, se vztahuje správní řád. Do 31. 8. 2016 bylo sice u těchto řízení použito správního řádu vyloučeno, to však bylo změněno novelou zákona o vysokých školách provedenou zákonem č. 137/2016 Sb. Rozhodnutí vydaná v řízení podle § 68 zákona o vysokých školách proto nepochybně musí odpovídat požadavkům zakotveným v § 68 správního řádu.

39. Náležitě odůvodnění rozhodnutí patří mezi základní zásady rozhodování ve veřejné správě. Funkcí odůvodnění je doložit správnost a zákonnost postupu a vydaného správního rozhodnutí. Odůvodnění proto musí být přesvědčivé a obsahovat důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí (§ 68 odst. 3 správního řádu). Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že funkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí, jehož jedna z nejdůležitějších vlastností je přesvědčivost. Je proto nutné, aby se správní orgán vypořádal s námitkami účastníků řízení, přičemž z odůvodnění jeho rozhodnutí musí být seznatelné, z jakého důvodu považuje námitky účastníka řízení za liché, mylné anebo vyvrácené (srov. rozsudky ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, nebo ze dne 24. 6. 2010, č. j. 9 As 66/2009-46). Pro oblast vysokého školství lze rovněž připomenou požadavky vyslovené ve výše citovaném rozsudku č. j. 9 As 1/2009-141, podle nichž *„[z]a situace, kdy děkan veřejné vysoké školy rozhoduje v postavení orgánu veřejné správy, je z povahy věci nutné, aby své rozhodnutí odůvodnil (...). Pokud by tomu bylo naopak, postrádal by soudní přezkum rozhodnutí svůj smysl a napadené rozhodnutí by bylo nutné pro nepřezkoumatelnost zrušit, neboť by v řízení před soudem – při neznalosti důvodů či úvah, jimiž se děkan při posuzování dané věci řídil – nebylo co přezkoumávat.“*
40. Na druhou stranu ovšem platí, že „přezkoumatelnost“ rozhodnutí není hodnotou sama o sobě. Za nepřezkoumatelné nelze považovat takové rozhodnutí (soudu resp. správního orgánu), z jehož odůvodnění lze (byť i zohledněním celkového kontextu důvodů uvedených v odůvodnění) seznat, jaký názor byl zaujat vůči důležitým skutkovým a právním otázkám podstatným pro rozhodnutí projednávané věci. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů nemůže být založena tím, že odůvodnění je pouze stručné či argumentačně chudé, popř. že nebyly vyvráceny všechny dílčí argumenty uplatněné účastníky řízení (viz body 29 a 30 usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS).
41. Na základě výše uvedeného shrnutí skutkového stavu (viz zejm. body 32 až 35) soud shledal, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů netrpí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Přestože si lze představit, že by rozhodnutí děkana i rektora bylo podrobnější a konkrétněji reagovalo na dílčí námitky žalobce, hlavní důvody pro zamítnutí žádosti o revizi hodnocení z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů seznatelné jsou. Podstata spočívala v posouzení odborných otázek týkajících se hodnocení seminární práce a písemné části zkoušky, přičemž odborná komise, která byla k tomuto účelu ustavena, shledala správným bodové hodnocení, jež žalobce obdržel od svých vyučujících. Komise uznala, že vyučující odpovídajícím způsobem vysvětlili své hodnocení v rámci vyjádření k výtkám žalobce ohledně bodového hodnocení, a potvrdila původní hodnocení seminární práce i písemného testu. Následně děkan i rektor ve svých rozhodnutích odborné závěry komise přejali. Zásadní je, že předmětem revize byl přezkum odborných otázek (výše bodového hodnocení obdrženého za seminární práci a odpovědi na otázku č. 3 v písemné části zkoušky). Správnost a adekvátnost hodnocení těchto odborných otázek vyučujícími přezkoumala odborná komise, která bodové ohodnocení potvrdila. Pokud děkan a rektor ve svých rozhodnutích na hodnocení komise jakožto nezávislého odborného orgánu odkázali, nebyli povinni v odůvodnění blíže reagovat na konkrétní argumentaci žalobce, který vedl odbornou polemiku o správnosti

bodového hodnocení definice reliability v písemné části zkoušky či adekvátnosti hodnocení seminární práce „*Adaptace Fear of Spiders Questionnaire do češtiny*“.

42. Žalobce žádné důkazní prostředky (vyjma svého osobního vyjádření), které by svědčily o nesprávnosti odborného hodnocení vyučujících a následně i odborné komise, v průběhu správního řízení či v řízení před soudem nepředložil. Soud proto vycházel z dokumentů obsažených ve správním spisu. Má za to, že skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně a že odborné závěry komise v souhrnu s uděleným bodovým ohodnocením, resp. s vyjádřením vyučujících k výtkám žalobce, poskytují odpovídající bodové ohodnocení znalostí žalobce a nevzbuzují žádné pochybnosti o případné zaujatosti vyučujících vůči žalobci. Pokud správní orgány obou stupňů odborné závěry komise ohledně správnosti uděleného bodového hodnocení převzaly, nebyly povinny ve svých rozhodnutích konkrétně reagovat na argumentaci žalobce zpochybňující správnost přidělených bodů.
43. V této souvislosti lze doplnit, že přestože podle výše citované judikatury jsou správní soudy povinny zkoumat i věcnou stránku hodnocení předmětu, činí tak v omezené míře (obdobně, jako přezkoumávají správní uvážení). Úkolem soudů, ovšem ani odborné komise posuzující žádost o revizi, není detailně přezkoumávat hodnocení jednotlivých částí zkoušky a přidávat tu 1 bod za seminární práci, jinde 1 bod za hodnocení odpovědi v písemné části testu. Revize hodnocení má podle soudu sloužit ke korekci hrubých nedostatků (např. osobních selhání vyučujících), k nimž by došlo při hodnocení předmětu. Je totiž zřejmé, že osoby odlišné od vyučujících nemohou mít detailní přehled o výsledcích ostatních studentů a jejich hodnocení v rámci téhož předmětu. Výsledek revize by neměl přinášet nespravedlnost vůči jiným studentům, ale naopak zajistit spravedlivé hodnocení mezi studenty. Jak upozorňovali i sami vyučující, pokud by seminární práce byla hodnocena více body, nemuselo by to odrážet spravedlivé rozdělení bodů napříč studenty téhož předmětu. Totéž platí i pro hodnocení písemné části zkoušky. Revizi hodnocení proto nelze chápat jako nové přidělování bodů za jednotlivé dílčí části zkoušky, ale jako přezkum, zda hodnocení vyučujících nevybočilo z obecně přijatelných mantinelů spravedlivého hodnocení a odráží v sobě vyvážené rozdělení bodů mezi studenty téhož předmětu. Přestože se tedy žalobci hodnocení odborné komise může jevit jako obecné a povrchní, je nutné na něj nahlížet ve výše popsanych souvislostech. Z hodnocení komise je zřejmé, že se ztotožnila se závěry zkoušejících popsanými v jejich vyjádření a že neshledala důvody ke změně hodnocení. Závěry komise tedy podle soudu lze považovat za přezkoumatelné.
44. Námitka nepřezkoumatelnosti tak není důvodná.

V. B) Namítaná procesní pochybení

45. Dále se soud zabýval námitkou porušení procesních práv žalobce tím, že děkan v rámci prvostupňového rozhodnutí rozhodl i o ustavení komise a jiných procesních otázkách, nikoliv pouze o žádosti žalobce o revizi hodnocení. Žalobce rovněž upozorňuje na podjatost členů komise, již si děkan ustavil při přezkumu jeho žádosti o revizi.
46. Rozhodnutím ze dne 30. 6. 2017 (viz bod 30) děkan rozhodl tak, že vyhověl bodům 1 a 2 jeho žádosti, ustanovil tříčlennou komisi pro odborné posouzení hodnocení seminární práce a otázky č. 3 písemné zkoušky, uložil prověřit bod 3 žádosti a konstatoval, že o bodech 4 a 5 bude rozhodnuto následně.

47. Do jisté míry lze přisvědčit žalobci, že přestože rozhodnutí děkana ze dne 30. 6. 2017 je označeno jako „rozhodnutí o revizi hodnocení předmětu“, nejedná se o věcné rozhodnutí o jeho žádosti. Na dané rozhodnutí je podle soudu nutné nahlížet jako na rozhodnutí procesní povahy, kterým se upravuje vedení řízení o žalobcově žádosti ze dne 2. 6. 2017. Skutečnost, že předmětné procesní rozhodnutí nese označení „rozhodnutí o revizi“, z něj nečiní meritorní rozhodnutí ve věci (rozhodnutí o právech žalobce). To ostatně bylo zřejmé i samotnému žalobci, který dne 5. 7. 2017 svoji žádost doplnil a vyjádřil se i ke skutečnostem týkajícím se vedení řízení, s nimiž byl seznámen v daném rozhodnutí. Až dne 4. 8. 2017 bylo žalobci doručeno rozhodnutí děkana ze dne 31. 7. 2017 o zamítnutí revize hodnocení, jímž bylo ve věci rozhodnuto meritorně. Ostatně žalobce ani neuvádí, jak by nesprávné označení rozhodnutí z 30. 6. 2017 mohlo způsobit nezákonnost konečného rozhodnutí ve věci, resp. nezákonnost rozhodnutí rektora.
48. Nepřesnost v označení rozhodnutí ze dne 30. 6. 2017 tak nezpůsobuje nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí.
49. Dále se soud zabýval namítanou podjatostí členů odborné komise. Podjatostí se obecně rozumí nezpůsobilost rozhodující osoby k nestrannému a nezájatému posuzování záležitostí jiných a rozhodování o nich, která je zapříčiněna zejména subjektivním poměrem k dané věci nebo účastníkům. Z této charakteristiky je zřejmé, že jednou z podmínek je skutečnost, že se musí jednat o osobu, která má nějaký podíl v rozhodovacím procesu. Nemusí se přitom jednat pouze o osoby, které přímo o věci rozhodují, ale podjatost obecně může být shledána i u osob, které pro rozhodující osoby předkládají podklady, tj. např. i členové odborných poradních komisí). Teoreticky by se tedy mohlo stát, že poradce odborné komise, ač sám přímo o věci nerozhoduje a za výsledek konečného rozhodnutí ani neodpovídá, může pro svůj poměr k věci či účastníkům být podjatou osobou, a může tak být příčinou vadnosti rozhodovacího procesu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2013, č. j. 1 Afs 103/2012-44).
50. Možnost namítat podjatost členů rozkladových komisí vyplývá přímo ze správního řádu (§ 152 odst. 3 správního řádu; k tomu např. viz čl. 4 Směrnice Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 2/2014, kterou se vydává statut a jednací řád rozkladové komise, dostupné na www.uoou.cz). Oproti tomu u členů odborných komisí, které se jako poradní orgán podílejí na rozhodování některých správních orgánů, je nutné aplikaci pravidel o podjatosti členů komisí dovodit ze subsidiárního použití správního řádu na řízení podle § 68 zákona o vysokých školách, jak ostatně Nejvyšší správní soud dovodil v rozsudku ze dne 24. 9. 2019, č. j. 4 As 311/2019-35. Podle něj i na členy zkušební komise určené k obhajobě závěrečné práce lze subsidiárně vztáhnout obecnou úpravu obsaženou ve správním řádu, tj. např. i pravidla o podjatosti úředních osob, byť se o úřední osoby nejedná. Pokud by skutečně existoval objektivní důvod podjatosti některého člena komise a tento člen by přesto v komisi zasedal, pak by došlo k porušení práva studenta na férový proces. Uvedený závěr podle soudu plně platí i pro členy odborných komisí.
51. Pravidla ohledně možné podjatosti členů odborných komisí vnitřní předpis fakulty neobsahuje. Statut FSS (dostupný na is.muni.cz) se v čl. 6 odst. 7 písm. q) zmiňuje pouze o tom, že děkan zřizuje poradní komise. Děkan ve vyjádření k odvolání konstatoval, že podpůrně vycházel z úpravy Grantové agentury ČR a dotázal se členů komise, zda se necítí být podjatí; žádný z nich nedeklaroval střet zájmů (viz stanovisko R. Ch. k odvolání žalobce ze dne 11. 9. 2017). Žalobce pak ve svém doplnění odvolání ze dne 5. 7. 2017 uváděl, že v emailu ze dne 3. 5. 2015 po něm dr. J. žádal ujištění, že „*se v budoucnu*

aktivitám typu Call TV a tarotových karet nebudu věnovat.“ Obecně rovněž požadoval, aby v komisi působil max. 1 člen z katedry psychologie.

52. Soud vzal v úvahu, že případná podjatost členů odborných komisí je často řešena požadavkem, aby členové komise předem vyjádřili svoji případnou podjatost k věci, resp. potvrdili svoji nepodjatost, aniž by bylo umožněno třetím osobám vznášet námitku podjatosti. Např. čl. 5 odst. 2 Statutu a jednacího řádu oborových komisí a hodnotících panelů Grantové agentury České republiky, dostupné z gacr.cz, stanoví: *„Při hodnocení návrhů grantových projektů, dílčích a závěrečných zpráv nesmí být členové poradních a expertních orgánů ve vztahu k předmětu veřejné soutěže ve výzkumu, vývoji a inovacích nebo ve vztahu k uchazečům podjati. Zejména se nesmí podílet na zpracování projektu, nesmí mít osobní zájem na rozhodnutí o poskytnutí podpory určitému projektu a s uchazeči je nesmí spojovat blízký osobní ani pracovní či jiný obdobný poměr. Před zahájením hodnocení podepíší členové poradních a expertních orgánů prohlášení o své nepodjatosti.“* Obdobně § 44 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, nehovoří o podjatosti členů komise, ale o možném střetu zájmů. Uvádí: *„Zadavatel postupuje tak, aby nedocházelo ke střetu zájmů. V případě postupu podle § 42 nebo 43 si zadavatel vyžádá písemné čestné prohlášení všech členů komise, přizvaných odborníků nebo osob zastupujících zadavatele o tom, že nejsou ve střetu zájmů. Pokud zjistí, že ke střetu zájmů došlo, přijme k jeho odstranění opatření k nápravě“.* Postup zvolený děkanem se tedy nijak nevymyká obecné praxi u odborných komisí. Vedoucí katedry psychologie navrhl členy komise, kteří se necítili být podjati (byť tato skutečnost ve spise není doložena, žádný z účastníků ji nečiní spornou; ostatně i ze zápisu z jednání je zřejmé, že se všichni členové k věci vyjadřovali), a ti poté vydali k věci své odborné stanovisko.
53. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 9. 3. 2017, č. j. 7 As 305/2016-47, zabýval možnou podjatostí posuzovatelů provádějících senzorickou zkoušku podle § 9 vyhlášky č. 231/2016 Sb., o odběru, přípravě a metodách zkoušení kontrolních vzorků potravin a tabákových výrobků. Dovodil, že z § 3 a § 36 odst. 3 správního řádu vyplývá právo kontrolované osoby seznámit se s totožností posuzovatelů v protokolu o zkoušce. Z citovaného rozsudku vyplývá, že povinností správního orgánu není sdělit předem žadateli o revizi vyjádřit se ke složení odborné komise či takové složení komise ovlivňovat. Konkrétní složení komise však musí být zjistitelné *ex post*, tj. zde ze zápisu z jednání komise, aby žadatel mohl v dalších fázích řízení na její složení reagovat, případně namítat podjatost jejích členů.
54. V projednávané věci se odborná komise zabývala věcí žalobce na jednání dne 28. 7. 2017. Poté, aniž by byl žalobce se zápisem z jednání komise seznámen, došlo dne 31. 7. 2017 k vydání prvostupňového rozhodnutí. Až dne 11. 8. 2017 na základě žalobcovy žádosti ze dne 8. 8. 2017 byl žalobci zápis z jednání komise zaslán emailem. Dne 30. 8. 2017, kdy žalobce podal odvolání, byl již se složením komise obeznámen a již v tomto podání mohl vznášet námitky podjatosti vůči členům komise, což učinil. Žalobce tedy před vydáním rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebyl v rozporu s § 36 odst. 3 správního řádu seznámen se zápisem z jednání komise. Správní orgán I. stupně se proto dopustil vady řízení. Tato vada řízení však byla po vydání prvostupňového rozhodnutí zhojena v okamžiku, kdy byl zápis z jednání komise (obsahující jména jejích členů) žalobci ne jeho žádost zaslán. Již v podaném odvolání tak žalobce mohl namítat konkrétní podjatost členů komise, což učinil. Předmětná vada řízení tak podle soudu neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť rektor se námitkou podjatosti členů komise v napadeném

rozhodnutí zabýval a vyhodnotil ji jako nepodloženou, tj. nedůvodnou (strana 12 napadeného rozhodnutí). S tímto hodnocením se soud ztotožňuje.

55. Obecně lze přisvědčit žalobci, že k vyloučení úřední osoby není třeba jistoty o její podjatosti, nýbrž stačí pouze pochybnost o její nepodjatosti; tato pochybnost ale musí být rozumně zdůvodněna (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2019, č. j. 10 As 276/2018-72). V projednávaném případě žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by podle soudu o podjatosti člena komise svědčily. Námitka podjatosti vůči složení komise tak zůstala v obecné rovině, nemohla tudíž založit podjatost jednotlivých členů komise.
56. Do odborné komise byli vybráni 2 členové katedry psychologie, kteří nebyli vyučujícími předmětu PSY259, a jeden externí člen z Akademie věd. U Mgr. J., Ph.D. žalobce obecně zmiňoval, že mu tento vyučující emailem vyčítal jeho předchozí působení v televizních pořadech zaměřených na ezoteriku. Email od tohoto vyučujícího z 3. 5. 2015, o němž se žalobce zmiňoval, však ke své námitce podjatosti nepřiložil. Tvrzení žalobce tak nelze mít za prokázané. Navíc, ani pokud by bylo prokázáno, žalobcem zmiňované upozornění dr. J. by bylo možné hodnotit spíše jako určité obecné doporučení vyučujícího směřované studentovi psychologie o možnostech dalšího profesního směřování. Bez přistoupení dalších skutečností (např. že by vyučující vůči žalobci v minulosti vystupoval nespravedlivě či zaujatě, což ovšem žalobce ani netvrdil) by takové sdělení nebylo způsobilé založit negativní poměr dr. J. k žalobci, který by znamenal podjatost tohoto člena komise. Stejně tak obecná poznámka žalobce o tom, že dva z členů komise působí na katedře psychologie, která daný předmět vyučuje, a že se znají s vyučujícími o předmětu, poměr těchto členů komise k věci podle soudu bez dalšího nezakládá.
57. Soud je tak přesvědčen, že rozhodování odborné komise dne 28. 7. 2017 nebylo stíženo vadou, která by znamenala nemožnost použití závěrů komise při dalším rozhodování.
58. Ani tato námitka tak není důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

59. Soud na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
60. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 30. ledna 2020

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu